

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

8 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 499

17-03-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ നടപടി

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ എ. കെ. എം. അഷ്റഫ്, ശ്രീ ടി. വി. ഇബ്രാഹിം, ശ്രീ കുറുക്കോളി മൊയ്തീൻ, ശ്രീ പി. അബൂൽ ഹമീദ് </p>	<p align="center"> ശ്രീ. കെ . കൃഷ്ണൻകുട്ടി (വൈദ്യുതി വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വൈദ്യുതി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും വൈദ്യുതി ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ കഴിയുമെന്ന് കരുതുന്നുണ്ടോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ;</p>	<p>(എ) ഉണ്ട്. കെ.എസ്.ഇ.ബി സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും 746 MW വൈദ്യുതിയാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ/ ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സോളാർ പ്രോജക്റ്റുകൾ, വീടുകളുടെ പുരപ്പുറങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ പാനലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന 'സൗര' പദ്ധതി, റിസർവോയറുകളുടെ മുകളിലായി ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ, കനാൽ ബാങ്ക്, കനാൽ ടോപ്പ്, ചാർജ്ജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിലുള്ള കനോപ്പിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന സോളാർ പ്ലാന്റുകൾ തുടങ്ങിയ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾ വിപുലമാക്കി വൈദ്യുതോൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളുടെ ആകെ സ്ഥാപിതശേഷി 746 MW ആണ്.</p> <p>കണ്ടിക്കോട്, നെന്മാറ, എന്നിവിടങ്ങളിൽ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ തനത് ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് യഥാക്രമം 1.25 MW, 1.5 MW എന്നീ സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. ഇതിനു പുറമെ കൊച്ചുപമ്പയിൽ നിലവിലുള്ള പമ്പിംഗ് സ്കീം solarise ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കൂടാതെ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ്, Project Management Consultant ആയി തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ/മറ്റ് സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുതൽമുടക്കി 100 സൈറ്റുകളിലായി 1.92 MW ന്റെ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾക്കായുള്ള നിർമ്മാണം/ടെൻഡർ നടപടികളും കാസർഗോഡ് 100 MW ന്റെ സോളാർ</p>

നിലയവും വെസ്റ്റ് കല്ലടയിൽ 50 MW ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ നിലയവും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിക്കുന്നു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഫണ്ടും കേന്ദ്ര ധനസഹായവും വിനിയോഗിച്ച് PM-KUSUM പദ്ധതിയുടെ 'Component C' പ്രകാരം തിരുവനന്തപുരം, തൃശൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ, കാസർഗോഡ് എന്നീ ജില്ലകളിലായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയിൽ ആകെ 11 മെഗാവാട്ട് സ്ഥാപിതശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടന്നു വരുന്നു. കൂടാതെ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ മൂക്കിശ്മടയിൽ KWA യുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 36 ഏക്കറോളം വരുന്ന ഭൂമിയിൽ 6 MW സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാനും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ലക്ഷ്യമിടുന്നു. **PM-KUSUM** പദ്ധതിയുടെ 'Component A' മുഖേന കർഷകർക്കോ/മറ്റു നിക്ഷേപകർക്കോ (കർഷകരുടെ ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുത്ത്) മുതൽ മുടക്കി തരിച്ച ഭൂമിയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാവുന്നതും അതിൽ നിന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വാങ്ങുന്നതിലേയ്ക്കായി 40 MW ന്റെ താരിഫ് അധിഷ്ഠിത ബിഡ് ക്ഷണിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുത്ത കർഷകർക്ക് ഇതിൽ 5.5 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പദ്ധതി സ്ഥാപിക്കാനായുള്ള വർക്ക് ഓർഡർ നൽകുകയുമുണ്ടായി.

സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ ഊർജ്ജ കേരള മിഷന്റെ ഭാഗമായി ആയിരം മെഗാവാട്ട് സൗരോർജ്ജം സംസ്ഥാനത്തെ വൈദ്യുതി ശൃംഖലയിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണ് '**സൗര**'. സൗര പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 500 മെഗാവാട്ട് പുരപ്പുറ സൗര നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും, ശേഷിക്കുന്ന 500 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പാർക്ക്, സ്വകാര്യ സംരംഭകർ, ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ എന്നിങ്ങനെയും കൈവരിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടന്നു വരുന്നത്. ഇതിൽ പുരപ്പുറ സോളാർ പാനലുകൾ വഴിയുള്ള വൈദ്യുതോല്പാദനത്തിൽ ഉപഭോക്താക്കളുടെ പുരപ്പുറങ്ങളിലാണ് നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം, താരിഫ് കാറ്റഗറി, എന്നിവ അനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങളിലുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ഗുണകരമാകുന്ന വിധം വ്യത്യസ്ത

മോഡലുകൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുന്നോട്ട് വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാത്തരം ഉപഭോക്താക്കൾക്കും പങ്കാളി കളാകാവുന്ന **സൗര (ഫേസ്-I) Non subsidy** പദ്ധതിയിൽ 3 മോഡലുകളാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഉപഭോക്താവിന് യാതൊരുവിധ മുതൽ മുടക്കും ഇല്ലാത്ത മോഡൽ 1, 2 എന്നിവയും, ഉപഭോക്താവിന്റെ പൂർണ്ണ മുതൽ മുടക്ക് വേണ്ടി വരുന്ന മോഡൽ 3-ഉം ആണ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. ഇതിൽ മോഡൽ 1 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഉപഭോക്താവിന് പുരപ്പറം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നിലയം ആകെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ 10 ശതമാനവും, മോഡൽ 2 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്ക് 25 വർഷത്തേക്ക് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി നിശ്ചിത താരിഫിൽ പൂർണ്ണമായും ലഭ്യമാകും. ഈ പദ്ധതിയിൽ നിലവിൽ 23 മെഗാവാട്ടിന്റെ 1937 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശേഷിക്കുന്ന നിലയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗതിയിലാണ്. ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രം

പങ്കാളികളാകാവുന്ന **സൗര (PHASE-II) സബ്സിഡി പ്രോഗ്രാം (250MW)** പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 1 മുതൽ 3 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് 40 ശതമാനം സബ്സിഡിയും, 3 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ 10 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് ആദ്യ 3 കിലോവാട്ടിന് 40 ശതമാനവും തുടർന്നുള്ള ഓരോ കിലോവാട്ടിനും 20 ശതമാനം സബ്സിഡിയുമാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകുന്നത്. 10 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ സബ്സിഡിയില്ല. എന്നാൽ ഹൗസിംഗ് സൊസൈറ്റികൾക്ക് 10 കിലോവാട്ടിനു മുകളിൽ 500 കിലോവാട്ട് വരെ 20 ശതമാനം സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രമുള്ള സബ്സിഡി സ്കീമിൽ നിലവിൽ 112.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 30019 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമായി സബ്സിഡി ലഭ്യമാകാൻ വേണ്ട മുതൽ മുടക്കാൻ സാമ്പത്തിക സൗകര്യമില്ലാത്ത ഉപഭോക്താക്കളെ കൂടി ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ മൂന്ന് തനതായ മോഡലുകളും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. **കേരള മോഡൽ** എന്ന ഈ പദ്ധതിയിൽ ആകെ മുതൽ മുടക്കിന്റെ 12 ശതമാനം, 20 ശതമാനം, 25 ശതമാനം ആണ് ഉപഭോക്താക്കൾ മുതൽമുടക്കേണ്ടത്. മുതൽമുടക്കിന്റെ തോതനുസരിച്ചു

ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ യഥാക്രമം 25 ശതമാനം, 40 ശതമാനം, 50 ശതമാനം വിഹിതം ലഭിക്കും. നിലവിൽ ഈ പദ്ധതിയിൽ പുതിയ രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ല.

2019-20 വർഷത്തേക്ക് 50 മെഗാവാട്ടും, 2020-21 വർഷത്തേക്ക് 200 മെഗാവാട്ടും സബ്സിഡി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനാണ് കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. - ന് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനു വേണ്ടി ട്രാക്കിംഗ് സംവിധാനത്തോടു കൂടി **ഇ-കിരൺ (e-Kiran) മാനേജ്മെന്റ് പോർട്ടൽ** വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പദ്ധതിയിലേക്ക് പൊതുജനശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റുവാനും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനും പദ്ധതിയിലേക്ക് ചേരുവാനും നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പര്യാപ്തമാണെങ്കിലും വളരെക്കുറച്ചു ഉപഭോക്താക്കൾ മാത്രം പദ്ധതി തിരഞ്ഞെടുത്തതിനെ തുടർന്ന് സർക്കാരിന്റെ ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ് എന്ന മാർഗരേഖ കണക്കിലെടുത്ത് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ഇലക്ട്രിക്കൽ സബ് ഡിവിഷനുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ചു സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

സൗര പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിക്കായി ഇതിന്റെ ഏകോപനം, വിതരണ വിഭാഗത്തെ ഏൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന് സർക്കിൾ തലത്തിൽ ടാർഗറ്റ് നിശ്ചയിച്ചു നൽകി നിലയങ്ങളുടെ സർവ്വേ, രജിസ്ട്രേഷൻ, കമ്മീഷനിംഗ് ഇവ തുടർച്ചയായി ബോർഡ് തലത്തിൽ അവലോകനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. മീറ്റർ അലോക്കേഷൻ, പവർ ക്വാളിറ്റി ടെസ്റ്റിംഗ് ഇവ സമയ ബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ എടുത്തു. നെറ്റ് മീറ്റർ ലഭ്യത സർക്കിൾ തലത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തി. ആവശ്യമായ മീറ്ററുകൾ വാങ്ങി സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിൽ എത്തിച്ചു. 50 കിലോവാട്ട് വരെയുള്ള നിലയങ്ങൾക്കു PQ ടെസ്റ്റിംഗ് നടപടികൾ ലഘൂകരിച്ചു.

സമയബന്ധിതമായി പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കാൻ വേണ്ടി സോളാർ പാനൽ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും ഇൻവെർട്ടർ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും അവലോകനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും പ്രശ്നപരിഹാരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു വരുന്നു.

ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻസ്പെക്ടറേറ്റ്/അനെർട്ട് ഇവരുമായി സഹകരിച്ചു സൗര പദ്ധതി നിർവ്വഹണം കാര്യക്ഷമമായി നടന്നുവരുന്നു.

സൗര പദ്ധതി ഗവൺമെന്റ് ജീവനക്കാരുടെയിടയിൽ വ്യാപകമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ജില്ലയിലും കളക്ട്രേറ്റുകൾ തോറ്റം സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ നടത്തുകയുണ്ടായി.

ആകെ സൗര പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ നിലവിൽ 135.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 31956 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതിൽ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ സൗര പദ്ധതിയിൽ ആകെ 133.53 മെഗാവാട്ടിന്റെ അധിക വൈദ്യുതി ഗ്രിഡുമായി കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം (എം.എൻ.ആർ.ഇ.) കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന ഗാർഹിക പുരപ്പുറ സൗരോർജ്ജ സബ്സിഡി പദ്ധതിയിൽ 25 മെഗാവാട്ട് ശേഷി അനെർട്ട് മുഖേന സ്ഥാപിക്കുന്നു. ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ വ്യാപനം കൂടിയതോടെ ചാർജിംഗിനായി വേണ്ടി വരുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ ഉപയോഗവും ക്രമാതീതമായി കൂടിയിട്ടുണ്ട്. പബ്ലിക് ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിൽ വൈദ്യുതോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി സൗരോർജ്ജ സംവിധാനം ഒരുക്കുന്ന ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി വരുന്നു.

സൗരോർജ്ജത്തെ നമ്മുടെ വൈദ്യുതി ആവശ്യത്തിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ വീടുകളിലും, സ്ഥാപനങ്ങളിലും വ്യാപകമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ അനെർട്ട് മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഹരിതഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അവരുടെ ജീവിത സാഹചര്യവും, ഒപ്പം വരുമാനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 'ഹരിത ഊർജ്ജ വരുമാന പദ്ധതി' അനെർട്ട് മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ സർക്കാർ/ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഡെപ്പോസിറ്റ്/കൺസൾട്ടൻസി വ്യവസ്ഥയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം സ്മാർട്ട് സിറ്റിയുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിലെ എല്ലാ സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളിലും സൗരോർജ്ജ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി അനെർട്ട് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഗ്രീഡ് വൈദ്യുതി ലഭ്യമല്ലാത്ത വിദൂര ഗ്രാമങ്ങളിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകളോടൊപ്പം ചെറിയ കാറ്റാടിയന്ത്രങ്ങൾ കൂടി സ്ഥാപിച്ചുള്ള ഹൈബ്രിഡ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതിയും അനെർട്ട് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. റിന്യൂബിൾ എനർജി സേവന ദാതാക്കൾ മുഖേന സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ഒരു നിശ്ചിത നിരക്കിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന റെസ്കോ (RESCO) മോഡൽ അനെർട്ട് മുഖേന സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രധാനമന്ത്രി 'കസ്യം' പദ്ധതി 'Component B' പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ 100 പമ്പുകൾക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ നടന്നു വരുന്നു. പി.എം-കസ്യം പദ്ധതി 'Component C' പ്രകാരം കേരളത്തിന് 100 കാർഷിക പമ്പുകൾ സോളാറിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പ്രാരംഭ അനുമതി നൽകി. ഇതുവരെ ആകെ 47 എണ്ണം (227kWp) പമ്പുകൾ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരിച്ചു. ഇതിലൂടെ പ്രതിവർഷം ഏകദേശം 3.5 ലക്ഷം യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവയുടെ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരണം ദ്രുതഗതിയിൽ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം കേരളത്തിലെ കൂടുതൽ കർഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യവുമായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും **പി. എം. കസ്യം കോംപോണേന്റ്-സി** യ്ക്കായി 45000 അധിക പമ്പുകൾക്ക് അംഗീകാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ വൈദ്യുതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏകദേശം 4.5ലക്ഷത്തോളം കാർഷിക പമ്പുകളിൽ 1 ലക്ഷത്തോളം പമ്പുകൾ ഈ പദ്ധതി വഴി സോളാറിലേക്ക് പരിവർത്തനം ചെയ്യാനുള്ള പദ്ധതികൾ അനെർട്ട് കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ 9348 എണ്ണത്തിന്റെ സൗരോർജ്ജവൽക്കരണ പദ്ധതികൾ ദ്രുതഗതിയിൽ നടന്നു വരുന്നു.

(ബി) കെ.എസ്.ഇ.ബി. സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളിലൂടെ എത്ര മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതിയാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്; വ്യക്തമാക്കാമോ;

(ബി) ഉണ്ട്. കെ.എസ്.ഇ.ബി സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും 746 MW വൈദ്യുതിയാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ

ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ/ ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സോളാർ പ്രോജക്റ്റുകൾ, വീടുകളുടെ പുരപ്പുറങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ പാനലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന 'സൗർ' പദ്ധതി, റിസർവോയറുകളുടെ മുകളിലായി ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ, കനാൽ ബാങ്ക്, കനാൽ ടോപ്പ്, ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിലുള്ള കനോപ്പിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന സോളാർ പ്ലാന്റുകൾ തുടങ്ങിയ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾ വിപുലമാക്കി വൈദ്യുതോൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളുടെ ആകെ സ്ഥാപിതശേഷി 746 MW ആണ്.

കബ്ലിക്കോട്, നെന്മാറ, എന്നിവിടങ്ങളിൽ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ തനത് ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് യഥാക്രമം 1.25 MW, 1.5 MW എന്നീ സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. ഇതിനു പുറമെ കൊച്ചുപമ്പയിൽ നിലവിലുള്ള പമ്പിംഗ് സ്കീം solarise ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കൂടാതെ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ്, Project Management Consultant ആയി തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ/മറ്റ് സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുതൽമുടക്കി 100 സെറുകളിലായി 1.92 MW ന്റെ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾക്കായുള്ള നിർമ്മാണം/ടെൻഡർ നടപടികളും കാസർഗോഡ് 100 MW ന്റെ സോളാർ നിലയവും വെസ്റ്റ് കല്ലടയിൽ 50 MW ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ നിലയവും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിക്കുന്നു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഫണ്ടും കേന്ദ്ര ധനസഹായവും വിനിയോഗിച്ച് PM-KUSUM പദ്ധതിയുടെ 'Component C' പ്രകാരം തിരുവനന്തപുരം, തൃശൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ, കാസർഗോഡ് എന്നീ ജില്ലകളിലായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയിൽ ആകെ 11 മെഗാവാട്ട് സ്ഥാപിതശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടന്നു വരുന്നു. കൂടാതെ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ മൂക്കിൾമടയിൽ KWA യുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 36 ഏക്കറോളം വരുന്ന ഭൂമിയിൽ 6 MW സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാനും

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ലക്ഷ്യമിടുന്ന. **PM-KUSUM** പദ്ധതിയുടെ 'Component A' മുഖേന കർഷകർക്കോ/മറ്റു നിക്ഷേപകർക്കോ (കർഷകരുടെ ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുത്ത്) മുതൽ മുടക്കി തരിച്ച ഭൂമിയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാവുന്നതും അതിൽ നിന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വാങ്ങുന്നതിലേയ്ക്കായി 40 MW ന്റെ താരിഫ് അധിഷ്ഠിത ബിഡ് ക്ഷണിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുത്ത കർഷകർക്ക് ഇതിൽ 5.5 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പദ്ധതി സ്ഥാപിക്കാനായുള്ള വർക്ക് ഓർഡർ നൽകുകയുമുണ്ടായി.

സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ ഊർജ്ജ കേരള മിഷന്റെ ഭാഗമായി ആയിരം മെഗാവാട്ട് സൗരോർജ്ജം സംസ്ഥാനത്തെ വൈദ്യുതി ശൃംഖലയിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണ് '**സൗര**'. സൗര പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 500 മെഗാവാട്ട് പുരപ്പുറ സൗര നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും, ശേഷിക്കുന്ന 500 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പാർക്ക്, സ്വകാര്യ സംരംഭകർ, പ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ എന്നിങ്ങനെയും കൈവരിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടന്നു വരുന്നത്. ഇതിൽ പുരപ്പുറ സോളാർ പാർക്കുകൾ വഴിയുള്ള വൈദ്യുതോല്പാദനത്തിൽ ഉപഭോക്താക്കളുടെ പുരപ്പുറങ്ങളിലാണ് നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം, താരിഫ് കാറ്റഗറി, എന്നിവ അനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങളിലുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ഗുണകരമാകുന്ന വിധം വ്യത്യസ്ത മോഡലുകൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുന്നോട്ട് വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാത്തരം ഉപഭോക്താക്കൾക്കും പങ്കാളി കളാകാവുന്ന **സൗര (ഫേസ്-I) Non subsidy** പദ്ധതിയിൽ 3 മോഡലുകളാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഉപഭോക്താവിന് യാതൊരുവിധ മുതൽ മുടക്കും ഇല്ലാത്ത മോഡൽ 1, 2 എന്നിവയും, ഉപഭോക്താവിന്റെ പൂർണ്ണ മുതൽ മുടക്ക് വേണ്ടി വരുന്ന മോഡൽ 3-ഉം ആണ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. ഇതിൽ മോഡൽ 1 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഉപഭോക്താവിന് പുരപ്പുറം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നിലയം ആകെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ 10 ശതമാനവും, മോഡൽ 2 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്ക് 25 വർഷത്തേക്ക് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി നിശ്ചിത താരിഫിൽ പൂർണ്ണമായും ലഭ്യമാകും. ഈ പദ്ധതിയിൽ നിലവിൽ 23 മെഗാവാട്ടിന്റെ 1937 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശേഷിക്കുന്ന

നിലയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗതിയിലാണ്. ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രം പങ്കാളികളാകാവുന്ന **സൗര (PHASE-II) സണ്ണിഡി പ്രോഗ്രാം (250MW)** പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 1 മുതൽ 3 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് 40 ശതമാനം സണ്ണിഡിയും, 3 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ 10 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് ആദ്യ 3 കിലോവാട്ടിന് 40 ശതമാനവും തുടർന്നുള്ള ഓരോ കിലോവാട്ടിനും 20 ശതമാനം സണ്ണിഡിയുമാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകുന്നത്. 10 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ സണ്ണിഡിയില്ല. എന്നാൽ ഹൗസിംഗ് സൊസൈറ്റികൾക്ക് 10 കിലോവാട്ടിനു മുകളിൽ 500 കിലോവാട്ട് വരെ 20 ശതമാനം സണ്ണിഡി അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രമുള്ള സണ്ണിഡി സ്കീമിൽ നിലവിൽ 112.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 30019 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമായി സണ്ണിഡി ലഭ്യമാകാൻ വേണ്ട മുതൽ മുടക്കാൻ സാമ്പത്തിക സൗകര്യമില്ലാത്ത ഉപഭോക്താക്കളെ കൂടി ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ മൂന്ന് തനതായ മോഡലുകളും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. **കേരള മോഡൽ** എന്ന ഈ പദ്ധതിയിൽ ആകെ മുതൽ മുടക്കിന്റെ 12 ശതമാനം, 20 ശതമാനം, 25 ശതമാനം ആണ് ഉപഭോക്താക്കൾ മുതൽമുടക്കേണ്ടത്. മുതൽമുടക്കിന്റെ തോതനുസരിച്ചു ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ യഥാക്രമം 25 ശതമാനം, 40 ശതമാനം, 50 ശതമാനം വിഹിതം ലഭിക്കും. നിലവിൽ ഈ പദ്ധതിയിൽ പുതിയ രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ല.

2019-20 വർഷത്തേക്ക് 50 മെഗാവാട്ടും, 2020-21 വർഷത്തേക്ക് 200 മെഗാവാട്ടും സണ്ണിഡി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനാണ് കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. - ന് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനു വേണ്ടി ടാക്കിംഗ് സംവിധാനത്തോടു കൂടി **ഇ-കിരൺ (e-Kiran) മാനേജ്മെന്റ് പോർട്ടൽ** വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പദ്ധതിയിലേക്ക് പൊതുജനശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റുവാനും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനും പദ്ധതിയിലേക്ക് ചേരുവാനും നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പര്യാപ്തമാണെങ്കിലും വളരെക്കുറച്ചു ഉപഭോക്താക്കൾ മാത്രം പദ്ധതി

തെരഞ്ഞെടുത്തതിനെ തുടർന്ന് സർക്കാരിന്റെ ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ് എന്ന മാർഗരേഖ കണക്കിലെടുത്ത് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ഇലക്ട്രിക്കൽ സബ് ഡിവിഷനുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ചു സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

സൗര പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിക്കായി ഇതിന്റെ ഏകോപനം, വിതരണ വിഭാഗത്തെ ഏൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന് സർക്കിൾ തലത്തിൽ ടാർഗറ്റ് നിശ്ചയിച്ചു നൽകി നിലയങ്ങളുടെ സർവ്വേ, രജിസ്ട്രേഷൻ, കമ്മീഷനിംഗ് ഇവ തുടർച്ചയായി ബോർഡ് തലത്തിൽ അവലോകനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. മീറ്റർ അലോക്കേഷൻ, പവർ ക്വാളിറ്റി ടെസ്റ്റിംഗ് ഇവ സമയ ബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ എടുത്തു. നെറ്റ് മീറ്റർ ലഭ്യത സർക്കിൾ തലത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തി. ആവശ്യമായ മീറ്ററുകൾ വാങ്ങി സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിൽ എത്തിച്ചു. 50 കിലോവാട്ട് വരെയുള്ള നിലയങ്ങൾക്കു PQ ടെസ്റ്റിംഗ് നടപടികൾ ലഘൂകരിച്ചു.

സമയബന്ധിതമായി പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കാൻ വേണ്ടി സോളാർ പാനൽ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും ഇൻവെർട്ടർ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും അവലോകനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും പ്രശ്നപരിഹാരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു വരുന്നു.

ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻസ്പെക്ടറേറ്റ്/അനൺട്ട് ഇവരുമായി സഹകരിച്ചു സൗര പദ്ധതി നിർവ്വഹണം കാര്യക്ഷമമായി നടന്നുവരുന്നു.

സൗര പദ്ധതി ഗവൺമെന്റ് ജീവനക്കാരുടെ യീടയിൽ വ്യാപകമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ജില്ലയിലും കളക്ട്രേറ്റുകൾ തോറും സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ നടത്തുകയുണ്ടായി.

ആകെ സൗര പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ നിലവിൽ 135.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 31956 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതിൽ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ സൗര പദ്ധതിയിൽ ആകെ 133.53 മെഗാവാട്ടിന്റെ അധിക വൈദ്യുതി ഗ്രിഡുമായി കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം (എം.എൻ.ആർ.ഇ.) കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന ഗാർഹിക പുരപ്പുറ സൗരോർജ്ജ

സബ്സിഡി പദ്ധതിയിൽ 25 മെഗാവാട്ട് ശേഷി അനേർട്ട് മുഖേന സ്ഥാപിക്കുന്നു. ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ വ്യാപനം കൂടിയതോടെ ചാർജിംഗിനായി വേണ്ടി വരുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ ഉപയോഗവും ക്രമാതീതമായി കൂടിയിട്ടുണ്ട്. പബ്ലിക് ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിൽ വൈദ്യുതോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി സൗരോർജ്ജ സംവിധാനം ഒരുക്കുന്ന ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി വരുന്നു.

സൗരോർജ്ജത്തെ നമ്മുടെ വൈദ്യുതി ആവശ്യത്തിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ വീടുകളിലും, സ്ഥാപനങ്ങളിലും വ്യാപകമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ അനേർട്ട് മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഹരിതഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അവരുടെ ജീവിത സാഹചര്യവും, ഒപ്പം വരുമാനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 'ഹരിത ഊർജ്ജ വരുമാന പദ്ധതി' അനേർട്ട് മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ സർക്കാർ/ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഡെപ്പോസിറ്റ്/കൺസർട്ടൻസി വ്യവസ്ഥയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം സ്റ്റാർട്ട് സിറ്റിയുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിലെ എല്ലാ സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളിലും സൗരോർജ്ജ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി അനേർട്ട് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഗ്രിഡ് വൈദ്യുതി ലഭ്യമല്ലാത്ത വിദൂര ഗ്രാമങ്ങളിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകളോടൊപ്പം ചെറിയ കാറ്റാടിയന്ത്രങ്ങൾ കൂടി സ്ഥാപിച്ചുള്ള ഹൈബ്രിഡ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതിയും അനേർട്ട് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

റിന്യൂബിൾ എനർജി സേവന ദാതാക്കൾ മുഖേന സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ഒരു നിശ്ചിത നിരക്കിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന റെസ്കോ (RESCO) മോഡൽ അനേർട്ട് മുഖേന സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രധാനമന്ത്രി 'കസം' പദ്ധതി 'Component B' പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ 100 പമ്പുകൾക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ

		<p>നടന്നു വരുന്നു. പി.എം-കസും പദ്ധതി 'Component C' പ്രകാരം കേരളത്തിന് 100 കാർഷിക പമ്പുകൾ സോളാറിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പ്രാരംഭ അനുമതി നൽകി. ഇതുവരെ ആകെ 47 എണ്ണം (227kWp) പമ്പുകൾ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരിച്ചു. ഇതിലൂടെ പ്രതിവർഷം ഏകദേശം 3.5 ലക്ഷം യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവയുടെ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരണം ദ്രുതഗതിയിൽ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം കേരളത്തിലെ കൂടുതൽ കർഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യവുമായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും പി. എം. കസും കോംപോണേന്റ്-സി യ്ക്കായി 45000 അധിക പമ്പുകൾക്ക് അംഗീകാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ വൈദ്യുതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏകദേശം 4.5ലക്ഷത്തോളം കാർഷിക പമ്പുകളിൽ 1 ലക്ഷത്തോളം പമ്പുകൾ ഈ പദ്ധതി വഴി സോളാറിലേക്ക് പരിവർത്തനം ചെയ്യാനുള്ള പദ്ധതികൾ അനൗദ്യോഗികമായി കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ 9348 എണ്ണത്തിന്റെ സൗരോർജ്ജവൽക്കരണ പദ്ധതികൾ ദ്രുതഗതിയിൽ നടന്നു വരുന്നു.</p>
(സി)	<p>പ്രസ്തുത വൈദ്യുതോല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന നടപടികൾ വിശദമാക്കുമോ?</p>	<p>(സി) ഉണ്ട്. കെ.എസ്.ഇ.ബി സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും 746 MW വൈദ്യുതിയാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ/ ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സോളാർ പ്രോജക്റ്റുകൾ, വീടുകളുടെ പുറപ്പുറങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ പാനലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന 'സൗർ പദ്ധതി, റിസർവോയറുകളുടെ മുകളിലായി ഫ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ, കനാൽ ബാങ്ക്, കനാൽ ടോപ്പ്, ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിലുള്ള കനോപ്പിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന സോളാർ പ്ലാന്റുകൾ തുടങ്ങിയ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾ വിപുലമാക്കി വൈദ്യുതോൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളുടെ ആകെ സ്ഥാപിതശേഷി 746 MW ആണ്.</p> <p>കഞ്ചിക്കോട്, നെന്മാറ, എന്നിവിടങ്ങളിൽ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ തനത് ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് യഥാക്രമം 1.25 MW, 1.5 MW എന്നീ സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. ഇതിനു പുറമെ കൊച്ചുപമ്പയിൽ</p>

നിലവിലുള്ള പമ്പിംഗ് സ്കീം solarise ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കൂടാതെ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ്, Project Management Consultant ആയി തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ/മറ്റ് സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുതൽമുടക്കി 100 സൈറ്റുകളിലായി 1.92 MW ന്റെ സൗരോർജ്ജ പദ്ധതികൾക്കായുള്ള നിർമ്മാണം/ടെൻഡർ നടപടികളും കാസർഗോഡ് 100 MW ന്റെ സോളാർ നിലയവും വെസ്റ്റ് കല്ലടയിൽ 50 MW പ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ നിലയവും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിക്കുന്നു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഫണ്ടും കേന്ദ്ര ധനസഹായവും വിനിയോഗിച്ച് PM-KUSUM പദ്ധതിയുടെ 'Component C' പ്രകാരം തിരുവനന്തപുരം, തൃശൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ, കാസർഗോഡ് എന്നീ ജില്ലകളിലായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയിൽ ആകെ 11 മെഗാവാട്ട് സ്ഥാപിതശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടന്നു വരുന്നു. കൂടാതെ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ മൂക്കിശ്ശമയിൽ KWA യുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 36 ഏക്കറോളം വരുന്ന ഭൂമിയിൽ 6 MW സ്ഥാപിത ശേഷിയുള്ള ഗ്രൗണ്ട് മൗണ്ടഡ് സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാനും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ലക്ഷ്യമിടുന്നു. **PM-KUSUM** പദ്ധതിയുടെ 'Component A' മുഖേന കർഷകർക്കോ/മറ്റു നിക്ഷേപകർക്കോ (കർഷകരുടെ ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുത്ത്) മുതൽ മുടക്കി തരിച്ച ഭൂമിയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയം സ്ഥാപിക്കാവുന്നതും അതിൽ നിന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വാങ്ങുന്നതിലേയ്ക്കായി 40 MW ന്റെ താരിഫ് അധിഷ്ഠിത ബിഡ് ക്ഷണിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുത്ത കർഷകർക്ക് ഇതിൽ 5.5 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പദ്ധതി സ്ഥാപിക്കാനായുള്ള വർക്ക് ഓർഡർ നൽകുകയുമുണ്ടായി.

സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ ഊർജ്ജ കേരള മിഷന്റെ ഭാഗമായി ആയിരം മെഗാവാട്ട് സൗരോർജ്ജ സംസ്ഥാനത്തെ വൈദ്യുതി ശൃംഖലയിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണ് '**സൗര**'. സൗര പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 500 മെഗാവാട്ട് പുരപ്പുറ സൗര നിലയങ്ങളിൽ നിന്നും, ശേഷിക്കുന്ന 500 മെഗാവാട്ട് സോളാർ പാർക്ക്, സ്വകാര്യ സംരംഭകർ, പ്ലോട്ടിംഗ് സോളാർ എന്നിങ്ങനെയും കൈവരിക്കാനുള്ള

പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടന്നു വരുന്നത്. ഇതിൽ പുരപ്പുറ സോളാർ പാനലുകൾ വഴിയുള്ള വൈദ്യുതോല്പാദനത്തിൽ ഉപഭോക്താക്കളുടെ പുരപ്പുറങ്ങളിലാണ് നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം, താരിഫ് കാറ്റഗറി, എന്നിവ അനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങളിലുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ഗുണകരമാകുന്ന വിധം വ്യത്യസ്ത മോഡലുകൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുന്നോട്ട് വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാത്തരം ഉപഭോക്താക്കൾക്കും പങ്കാളി കളാകാവുന്ന **സൗര (ഫേസ്-I) Non subsidy** പദ്ധതിയിൽ 3 മോഡലുകളാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഉപഭോക്താവിന് യാതൊരുവിധ മുതൽ മുടക്കും ഇല്ലാത്ത മോഡൽ 1, 2 എന്നിവയും, ഉപഭോക്താവിന്റെ പൂർണ്ണ മുതൽ മുടക്ക് വേണ്ടി വരുന്ന മോഡൽ 3-ഉം ആണ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. ഇതിൽ മോഡൽ 1 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഉപഭോക്താവിന് പുരപ്പുറം വീട്ടുകൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നിലയം ആകെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ 10 ശതമാനവും, മോഡൽ 2 തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്ക് 25 വർഷത്തേക്ക് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി നിശ്ചിത താരിഫിൽ പൂർണ്ണമായും ലഭ്യമാകും. ഈ പദ്ധതിയിൽ നിലവിൽ 23 മെഗാവാട്ടിന്റെ 1937 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശേഷിക്കുന്ന നിലയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗതിയിലാണ്. ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രം

പങ്കാളികളാകാവുന്ന **സൗര (PHASE-II) സബ്സിഡി പ്രോഗ്രാം (250MW)** പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 1 മുതൽ 3 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് 40 ശതമാനം സബ്സിഡിയും, 3 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ 10 കിലോവാട്ട് വരെ ശേഷിയുള്ള നിലയങ്ങൾക്ക് ആദ്യ 3 കിലോവാട്ടിന് 40 ശതമാനവും തുടർന്നുള്ള ഓരോ കിലോവാട്ടിനും 20 ശതമാനം സബ്സിഡിയുമാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകുന്നത്. 10 കിലോവാട്ടിന് മുകളിൽ സബ്സിഡിയില്ല. എന്നാൽ ഹൗസിംഗ് സൊസൈറ്റികൾക്ക് 10 കിലോവാട്ടിനു മുകളിൽ 500 കിലോവാട്ട് വരെ 20 ശതമാനം സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രമുള്ള സബ്സിഡി സ്കീമിൽ നിലവിൽ 112.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 30019 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമായി സബ്സിഡി ലഭ്യമാകാൻ വേണ്ട മുതൽ മുടക്കാൻ സാമ്പത്തിക

സൗകര്യമില്ലാത്ത ഉപഭോക്താക്കളെ കൂടി ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ മൂന്ന് തനതായ മോഡലുകളും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. **കേരള മോഡൽ** എന്ന ഈ പദ്ധതിയിൽ ആകെ മുതൽ മുടക്കിന്റെ 12 ശതമാനം, 20 ശതമാനം, 25 ശതമാനം ആണ് ഉപഭോക്താക്കൾ മുതൽമുടക്കേണ്ടത്. മുതൽമുടക്കിന്റെ തോതനുസരിച്ചു ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ യഥാക്രമം 25 ശതമാനം, 40 ശതമാനം, 50 ശതമാനം വിഹിതം ലഭിക്കും. നിലവിൽ ഈ പദ്ധതിയിൽ പുതിയ രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ല.

2019-20 വർഷത്തേയ്ക്ക് 50 മെഗാവാട്ടും, 2020-21 വർഷത്തേയ്ക്ക് 200 മെഗാവാട്ടും സബ്സിഡി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനാണ് കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. - ന് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനു വേണ്ടി ട്രാക്കിംഗ് സംവിധാനത്തോടു കൂടി **ഇ-കിരൺ (e-Kiran) മാനേജ്മെന്റ് പോർട്ടൽ** വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പദ്ധതിയിലേയ്ക്ക് പൊതുജനശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റുവാനും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനും പദ്ധതിയിലേക്ക് ചേരുവാനും നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പര്യാപ്തമാണെങ്കിലും വളരെക്കുറച്ചു ഉപഭോക്താക്കൾ മാത്രം പദ്ധതി തെരഞ്ഞെടുത്തതിനെ തുടർന്ന് സർക്കാരിന്റെ ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ് എന്ന മാർഗരേഖ കണക്കിലെടുത്ത് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ഇലക്ട്രിക്കൽ സബ് ഡിവിഷനുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ചു സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

സൗര പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിക്കായി ഇതിന്റെ ഏകോപനം, വിതരണ വിഭാഗത്തെ ഏൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന് സർക്കിൾ തലത്തിൽ ടാർഗറ്റ് നിശ്ചയിച്ചു നൽകി നിലയങ്ങളുടെ സർവ്വേ, രജിസ്ട്രേഷൻ, കമ്മീഷനിംഗ് ഇവ തുടർച്ചയായി ബോർഡ് തലത്തിൽ അവലോകനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. മീറ്റർ അലോക്കേഷൻ, പവർ ക്വാളിറ്റി ടെസ്റ്റിംഗ് ഇവ സമയ ബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ എടുത്തു. നെറ്റ് മീറ്റർ ലഭ്യത സർക്കിൾ തലത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തി. ആവശ്യമായ മീറ്ററുകൾ വാങ്ങി സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിൽ എത്തിച്ചു. 50 കിലോവാട്ട് വരെയുള്ള നിലയങ്ങൾക്കു PQ ടെസ്റ്റിംഗ് നടപടികൾ ലഘൂകരിച്ചു.

സമയബന്ധിതമായി പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കാൻ വേണ്ടി സോളാർ പാനൽ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും ഇൻവെർട്ടർ നിർമ്മാതാക്കളുടെയും അവലോകനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും പ്രശ്നപരിഹാരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു വരുന്നു.

ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻസ്പെക്ടറേറ്റ്/അനൈർട്ട് ഇവരുമായി സഹകരിച്ചു സൗര പദ്ധതി നിർവ്വഹണം കാര്യക്ഷമമായി നടന്നുവരുന്നു.

സൗര പദ്ധതി ഗവൺമെന്റ് ജീവനക്കാരുടെ യിടയിൽ വ്യാപകമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ജില്ലയിലും കളക്ട്രേറ്റുകൾ തോറും സ്റ്റാട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ ക്യാമ്പയിനുകൾ നടത്തുകയുണ്ടായി.

ആകെ സൗര പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ നിലവിൽ 135.80 മെഗാവാട്ടിന്റെ 31956 നിലയങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്തു. ഇതിൽ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ സൗര പദ്ധതിയിൽ ആകെ 133.53 മെഗാവാട്ടിന്റെ അധിക വൈദ്യുതി ഗ്രിഡുമായി കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

കേന്ദ്ര നവ-പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം (എം.എൻ.ആർ.ഇ.) കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന ഗാർഹിക പുരപ്പുറ സൗരോർജ്ജ സബ്സിഡി പദ്ധതിയിൽ 25 മെഗാവാട്ട് ശേഷി അനൈർട്ട് മുഖേന സ്ഥാപിക്കുന്നു. ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ വ്യാപനം കൂടിയതോടെ ചാർജിംഗിനായി വേണ്ടി വരുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ ഉപയോഗവും ക്രമാതീതമായി കൂടിയിട്ടുണ്ട്. പബ്ലിക് ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളിൽ വൈദ്യുതോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി സൗരോർജ്ജ സംവിധാനം ഒരുക്കുന്ന ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി വരുന്നു.

സൗരോർജ്ജത്തെ നമ്മുടെ വൈദ്യുതി ആവശ്യത്തിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ വീടുകളിലും, സ്ഥാപനങ്ങളിലും വ്യാപകമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ അനൈർട്ട് മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഹരിതഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അവരുടെ ജീവിത സാഹചര്യവും, ഒപ്പം വരുമാനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 'ഹരിത ഊർജ്ജ വരുമാന പദ്ധതി' അനൈർട്ട് മുഖേന

നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ സർക്കാർ/ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഡെപ്പോസിറ്റ്/കൺസൾട്ടൻസി വ്യവസ്ഥയിൽ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം സ്മാർട്ട് സിറ്റിയുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിലെ എല്ലാ സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളിലും സൗരോർജ്ജ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി അനൺട് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഗ്രീഡ് വൈദ്യുതി ലഭ്യമല്ലാത്ത വിദൂര ഗ്രാമങ്ങളിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകളോടൊപ്പം ചെറിയ കാറ്റാടിയന്ത്രങ്ങൾ കൂടി സ്ഥാപിച്ചുള്ള ഹൈബ്രിഡ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതിയും അനൺട് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. റിന്യൂബിൾ എനർജി സേവന ദാതാക്കൾ മുഖേന സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിൽ സോളാർ പവർ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ഒരു നിശ്ചിത നിരക്കിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന റെസ്കോ (RESCO) മോഡൽ അനൺട് മുഖേന സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രധാനമന്ത്രി 'കസ്യം' പദ്ധതി 'Component B' പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ 100 പമ്പുകൾക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ നടന്നു വരുന്നു. പി.എം-കസ്യം പദ്ധതി 'Component C' പ്രകാരം കേരളത്തിന് 100 കാർഷിക പമ്പുകൾ സോളാറിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പ്രാരംഭ അനുമതി നൽകി. ഇതുവരെ ആകെ 47 എണ്ണം (227kWp) പമ്പുകൾ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരിച്ചു. ഇതിലൂടെ പ്രതിവർഷം ഏകദേശം 3.5 ലക്ഷം യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവയുടെ സൗരോർജ്ജ വൽക്കരണം ദ്രുതഗതിയിൽ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം കേരളത്തിലെ കൂടുതൽ കർഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യവുമായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും **പി. എം. കസ്യം കോംപോണേന്റ്-സി** യ്ക്കായി 45000 അധിക പമ്പുകൾക്ക് അംഗീകാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ വൈദ്യുതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏകദേശം 4.5ലക്ഷത്തോളം കാർഷിക പമ്പുകളിൽ 1 ലക്ഷത്തോളം പമ്പുകൾ ഈ പദ്ധതി വഴി സോളാറിലേക്ക് പരിവർത്തനം ചെയ്യാനുള്ള പദ്ധതികൾ അനൺട് കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ 9348 എണ്ണത്തിന്റെ

സൗരോർജ്ജവൽക്കരണ പദ്ധതികൾ ദൃഢതയിൽ നടന്നു വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ